

פרק אלו קדשים

ומבאר את הגמרא: **תנא דידן**, התנא של משנתנו, **שמעיה** [שמע] **לרבי אליעזר**, דאמר במשנה הבאה: **ולד שלמים לא יקרב שלמים**, אלא כונסו לכיפה, ומת, (2) וכפי שיבואר שם. ולפיכך, **אמר ליה תנא דידן: לא מיבעיא בולדן, ולא מורדינא** לך, (3) שאינני מודה בו לדבריך אלא הרי הוא קרב שלמים, **אלא אפילו עד סוף העולם**, שאז יש לחשוש יותר לטעמך שלא יקרב שלמים [וכמו שיבואר להלן], (4) **בכל זאת, לא מורדינא** לך, והנני סובר שלעולם הרי הם שלמים.

שנינו במשנתנו: הרי הן שלמים, וטעונון סמיכה, ונסכים, ותנופת חזה ושוק.

ודנה הגמרא: **מנא הני מילי**, מנין נלמד דברים אלו?

דתנו רבנן: אמרה תורה בפרשת שלמים [ויקרא ג] "ואם זבח שלמים קרבנו, אם מן הבקר הוא מקריב, אם זכר אם נקבה, תמים יקריבנו לפני ה'".

וכיון שהמילה "בקר" כוללת גם זכר וגם נקבה, (5) הרי זה שהוסיפה התורה ואמרה

אחרי שהתבאר בפרק הקודם ענין ולד חטאת ותמורת חטאת, מבאר את המשנה בפרק זה את דינם של הולדות והתמורות של שאר הקרבנות.

אלו קדשים שוולדותיהן ותמורותיהן — כיוצא בהן. שהולדות והתמורות שלהם, שוים בדינם ובקדושתם לקדשים עצמם: **ולד שלמים, ותמורתן**.

ולדן של שלמים או של (1) תמורת שלמים.

וכן וולד ולדן עד סוף כל העולם, הרי הן שלמים, לכל הלכות שלמים.

וטעונון סמיכה, ונסכים, ותנופת חזה ושוק כשלמים.

גמרא:

הגמרא דנה בלשון המשנה: **כיון דתנא**, ששנה כבר התנא במשנה: **ולדן של שלמים**, וכן ולד ולדן, קרב שלמים כשלמים עצמם, אם כן, זה שחזר התנא והוסיף "**עד סוף כל העולם**" — **למה לי?**

1. הרמב"ם בפירושו המשנה.

2. רש"י כאן ולקמן [יח א].

רבינו גרשום מפרש: לא יקרב שלמים אלא ירעה. ותמה הגר"ז, הרי טעמו של רבי אליעזר הוא משום שמא יגדל מהם עדרים עדרים, ואם כן, מה התועלת ברעייתם, ועל כרחך צריך לכונסם לכיפה שימותו.

3. גירסת השיטה מקובצת.

4. תירוצו הגמרא הוא אליבא דרבי שמעון, וכפי שביארו רבי יהושע בן לוי. עיין שם.

5. וממה שהתורה לא קבעה בו "זכר" כמו בעולה [או "נקבה" כבחסותא] — ממילא שאפשר להביאם זכר או נקבה כפי רצונו. על פי רש"י בכורות [טו ב].